

De Arie Molenkamp Award

Met de Arie Molenkamp Award (AMA) is tien jaar lang een award toegekend aan iemand die een uitzonderlijke bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van het vakgebied internal en operational auditing. Een terugblik en een vooruitblik.

Arie Molenkamp wordt tijdens de tiende uitreiking van de award in het zonnetje gezet en ontvangt een speciaal voor hem vervaardigd kunstwerk van kunstnares Anja Roemer.

De award

Kunstnares Anja Roemer werd ingeschakeld om de daadwerkelijke award te ontwerpen: "Kijk je naar het geheel, dan zie je een min of meer gesloten vorm, maar met een open structuur, waar de buitenwereld door naar binnen kan stromen, waardoor uitwisseling ontstaat. Om dit tastbaar te maken heb ik een bol genomen en deze opengewerkt, zodat aan het oppervlak organische vormen zijn ontstaan en het verband met de kern, die alles verbindt, zichtbaar wordt." De eerste vijf winnaars ontvingen deze bronzen bol, met elk een andere kleur binnenkant. De vijf winnaars daarna kregen een zelfde soort award, waarbij de bol was opgerekt naar een ovaal.

Het begon allemaal in 1996 op het kantoor van de Vereniging van Register Operational Auditors (VRO) in Den Haag. Leen Paape, destijds verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR), opperde het idee. Jan Driessen was onmiddellijk enthousiast. Er waren immers zoveel 'excellente internal-auditafstudeerders', die konden best eens in het zonnetje worden gezet. Arie Molenkamp werd als naamgever voorgedragen vanwege zijn vele bijdragen aan de opleidingen van internal en operational auditing in Nederland. Eerst in 1993 als oprichter van de postdoctorale opleiding Internal/Operational Auditing aan de EUR, en later, in 1996, aan de Universiteit van Amsterdam (UvA). Zo bedacht, zo geschiedde. De AMA werd in 2001 officieel ingesteld door vier partijen: IIA Nederland, de VRO, EUR en UvA.

De jury

Philip Wallage was als jurylid bij de AMA betrokken: "De AMA betekende voor studenten een positieve stimulans op het moment dat zij aan hun onderzoek en referaten toe waren. Daar kwam bij dat er, vooral in de vakpers, de nodige aandacht aan de uitreiking van de award werd besteed. Dit straalde uit naar het hele vakgebied."

Dat sloot uiteraard precies aan bij de missie van IIA Nederland en de VRO, die zich (inmiddels als dezelfde entiteit) ten doel stellen 'de kwaliteit van de beroepsuitoefening te bevorderen en het vakgebied van internal en operational auditing in Nederland verder te ontwikkelen.'

In de tien jaar dat de AMA is uitgereikt, kwam er een groot aantal kwalitatief hoogwaardige referaten voorbij, die vaak ook hebben geleid tot lezenswaardige artikelen. Het vak is hierdoor verder geprofessionaliseerd en geformaliseerd. Bovendien werd de internal auditfunctie steeds breder. Wat Philip Wallage in 2011 voorspelde, is inmiddels werkelijkheid

geworden. Hij zei destijds: “Ik verwacht dat er in de toekomst meer aandacht komt voor psychologische factoren in de opleidingen. Niet alleen kennis van andermans gedrag is interessant, maar ook je eigen gedrag en besluitvorming. Tegelijkertijd dendert de automatisering verder en neemt ons werk uit handen. We moeten deze systemen niet voor lief nemen. Het borgen van kwaliteit en besluitvorming is uiteindelijk toch mensenwerk.”

De naamgever

Arie Molenkamp zelf zegt: “De excellente student heeft het in zich om het stoffige imago van de traditionele auditor op te poetsen. Afgestudeerden zijn opgeleid om zowel een ommekeer in organisaties te bewerkstelligen als op een geloofwaardige, onafhankelijke wijze universele waarden als dienstbaarheid, duurzaamheid, transparantie en integriteit te toetsen.”

De huidige opleidingen aan de Amsterdam Business School (ABS) en Erasmus School of Accounting & Assurance (ESAA) zijn van groot belang voor het vestigen van de wetenschappelijke reputatie van de internal auditor. Hierbij zien de (inmiddels) de Stichting Verenigde Register Operational Auditors (SVRO), en het IIA erop toe dat de kwaliteit van het curriculum, en daarbij dus ook de RO-titel, voldoet aan de gestelde eisen.¹

Een vooruitblik

Na tien winnaars en de uitgave van het jubileumboek *Een decennium excelleren* (<http://bit.ly/EDE2011>) gaf Arie Molenkamp in 2011 het stokje door aan IIA Nederland. Een vervolg heeft even op zich laten wachten, maar in navolging van de AMA wordt er vanaf dit jaar weer een afstudeerprijs ingesteld door de SVRO: de Internal Audit Scriptie Award. Zo gaat IIA Nederland verder met het ondersteunen, ontwikkelen en promoten van het beroep en vak Internal Audit in Nederland. Kijk voor meer informatie over deze nieuwe award, de jury en de voorwaarden op de website van IIA Nederland. <<

Lijst van winnaars

- 2001 Joyce Teunissen: Control door toekomstverkenning
- 2002 Marty van den Nieuwelaar: De internal auditfunctie in de postmoderne organisatie; op zoek naar beheersing van het ogenschijnlijk onbeheersbare
- 2003 Mark Bergsma: Betrouwbaarheid en validiteit van kwalitatief georiënteerde operational audits
- 2004 Mark Zantman: Understanding ethical decision making in organizations; towards a framework for internal auditors
- 2005 Arnoud Ellenbroek: Veiligheid in control; een referentiekader voor de control van veiligheid
- 2006 Petra van Tol-van Niekerk: Een zuiver oordeel, een illusie? Onbewuste vertekeningen in de oordeelsvorming van internal auditors
- 2007 Petra van Tongeren: De invloed van Locus of Control op de auditvoorkeuren van internal/operational auditors
- 2008 Jolanda Woldhuis-van der Burg: Objectiviteit: een subjectief begrip?
- 2009 Lucienne Saraber & Edwin Hummel: Auditor ken uzelf; de beïnvloeding van het oordeel van de auditor: een onderzoek vanuit psychologische aspecten
- 2010 Edwin van der Burg: Uncertainty avoidance versus policiesandprocedures; Howdoesitworkinamultinational?

Noot

1. Een van de eisen om ingeschreven te worden in het register van de SVRO is dat de internal auditor is afgestudeerd aan een door de SVRO erkende universitaire opleiding. De post-initiële opleidingen van de Universiteit van Amsterdam/Amsterdam Business School (Executive Internal Auditing Programme) en de Erasmus Universiteit Rotterdam/Erasmus School of Accounting and Assurance (Internal Auditing & Advisory) hebben deze erkenning al vele jaren. Volgens het reglement van erkenning vindt het toezicht door de SVRO op de kwaliteit van deze opleidingen onder andere plaats door deelname in het curatorium en een periodieke evaluatie (accreditatie) door een benoemde toetsingscommissie. Tevens is de SVRO vertegenwoordigd in het curatorium van beide opleidingen teneinde de kwaliteit van het onderwijsprogramma te bewaken.

De visie van...

Leen Paape

De afgelopen 20 jaar heeft het beroep aan status gewonnen, met dank aan het IIA, en staat het prominent in de Corporate Governance Code. Dat schept hoge verwachtingen en verplichtingen. Er gaat nu nog steeds te veel mis in veel organisaties, ondanks de aanwezigheid van Internal Audit. Mijn wens is dat het beroep zich nog verder ontwikkelt en een onmisbare schakel wordt in de corporate-governanceketen van elk bedrijf. Daartoe is het vooral belangrijk dat degenen die het beroep uitoefenen gelijkwaardig zullen zijn aan het (top)management zelf. Dat kan alleen als het een functie is die wordt gezien als een management-developmentfunctie voor toppotentieel. Daarmee is het noodzakelijk dat het een doorgangshuis wordt. Lastig voor de eigen organisatie maar zonder dat bereiken we die gelijkwaardigheid nooit. Internal auditors zullen dan ook vaker moeten rouleren, carrière-auditors zijn daarmee een uitstervend ras.

Leen Paape is dean en lid van het college van bestuur van Nyenrode Business Universiteit. Hij is sinds 2007 hoogleraar Accounting Information Systems en zijn specialisatie is risicomanagement. Paape vervulde diverse functies bij Land- en Luchtmacht, KPMG en KLM. Vervolgens was hij 10 jaar partner bij PwC. Hij is lid van verschillende raden van toezicht en auditcommissies.